

PERSPECTIVELE INTEGRĂRII EUROPENE A REPUBLICII MOLDOVA

**Calmațui Iulia FFT-131, FTMIA, UTM
Conducător științific: I. super. Vetrila A.**

Cuvinte-cheie: „*Planul de acțiuni Uniunea Europeană*”, „*perspectivele integrării*”, „*problemele societății moldovenești*”, „*aderare la Uniunea Europeană*”, „*Politica Europeană de Vecinătate*”, „*fondurile comunitare*”.

Avantajele integrării europene pentru Republica Moldova

Cetățenii Republicii Moldova își pun în prezent legitimele întrebări : De ce este oportună aderarea țării noastre la structurile Uniunii Europene? Care sunt avantajele intrării în marea familie europeană? În ce măsură societatea moldovenească va fi schimbată și va cunoaște progrese în domenii diverse, cum ar fi creșterea economică, îmbunătățirea nivelului de trai, modernizarea administrativă, o mai mare calitate a actului judiciar, asigurarea integrală a drepturilor și libertăților fundamentale? De ce este de preferat aderarea la Uniunea Europeană rămânerii în sfera de influență rusească , în condițiile în care chiar unele state occidentale (Norvegia, Elveția) au refuzat, în urma unor referendum-uri, intrarea în comunitatea europeană? În paginile dedicate istoriei și structurilor Uniunii Europene am întrevăzut unele dintre aceste avantaje . În continuare le voi detalia și voi identifica alte oportunități și avantaje.

Problemele fundamentale ale societății moldovenești.

În august 1991, Parlamentul de la Chișinău proclamă independența politică a Republicii Moldova. În realitate, după două decenii de la acele evenimente, dependența de spațiul fostei URSS, cel puțin în domeniul economic și în privința resurselor energetice, este încă substanțială. Republica Moldova are și astăzi, o economie cu caracter preponderent agrar, în timp ce media europeană a populației active angajate în sectorul agricol variază între 2-5%. În același timp, Republica Moldova nu dispune de resurse energetice importante, aproape toate provin din import, mai ales din Rusia, ceea ce transformă, pe alocuri, în posibilități de șantaj politic. Deși din anul 2000 se înregistrează o creștere

economică importantă și constantă, de 5-6% pe an, cetățenii Republicii Moldova continuă să fie cei mai săraci locuitori ai Europei, în cifre absolute, cu un PIB pe cap de locuitor în jur de 1500 de dolari, sub o zecime din media din Uniunea Europeană.. Aceste condiții provoacă o emigrație masivă a locuitorilor, peste un sfert din populația activă lucrând pe teritoriul comunității europene. La începutul primului deceniu al mileniului III, șomajul era de aproximativ 8%, iar datoria publică ajungea la 85% din PIB. Nu trebuie pierdute din vedere nici corupția din administrație și justiție, materializată prin nerespectarea drepturilor și libertăților fundamentale. Indicatorul Percepției Corupției întocmit în 2005 de către Transparency International plasa Republica Moldova pe locul 95 din 158 de state analizate, situându-se astfel între state ca Mali sau Tanzania.

Însă din anii consolidării actualului stat moldovenesc se manifestă problema transnistreană, ale cărei forme grave de manifestare sunt reprezentate de prezența trupelor ruse pe teritoriul RM și existența regimului separatist de la est de Nistru. Ca un aspect conexe, 443 km din granița cu Ucraina nu este controlată de autoritățile de la Chișinău și reprezintă un risc la adresa securității internaționale în perspective aderării la Uniunea Europeană și a transformării graniței Republicii Moldova în granița comunitară.

Nu trebuie însă ignorate nici atuurile pe care Republica Moldova le deține în perspectiva aderării la Uniunea Europeană: potențialul agricol și turistic de excepție, posibilitatea obținerii unor produse ecologice, poziția strategică și statutul de zonă de tranzit pentru resursele energetice dintre Rusia spre statele din Uniunea Europeană.

De ce Republica Moldova în Uniunea Europeană?

Pentru locuitorii Republicii Moldova, integrarea europeană reprezintă o speranță de mai bine. Intrarea în Uniunea Europeană înseamnă progres economic, nivel de trai decent, oportunități de dezvoltare și modernizare, securitate și protecție.

Planul de acțiuni Uniunea Europeană- Republica Moldova- enumără o serie de priorități de urmărit de către autoritățile de la Chișinău, ce corespund foarte bine și se sincronizează cu valorile europene.

1. Consolidarea capacității administrative și a sistemului judiciar
2. Libertatea presei și a cuvântului

3. Cooperarea cu instituțiile financiare internaționale în vederea reducerii sărăciei
4. Lupta împotriva corupției.
5. Gestionarea eficientă a problemelor de frontieră, găsirea de soluții pentru conflictul transnistrean.
6. Combaterea crimei organizate și a traficului de ființe umane.
7. Controlul fluxurilor migraționiste.

Aderarea la UE ar duce, în linii mari, la îndeplinirea obiectivelor cuprinse în Programul de acțiuni Uniunea Europeană - Republica Moldova.

1. Consolidarea stabilității și eficacității instituțiilor care garantează democrația și supremația legii, revizuirea legislației în scopul asigurării independenței justiției, eficiența luptei împotriva corupției.

2. Drepturile și libertățile fundamentale ale omului, precum și drepturile minorităților, combaterea traficului de ființe umane, asigurarea libertății de expresie, de asociere, a drepturilor copiilor, drepturilor sindicatelor.

3. Cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate, prevenirea conflictelor, cooperare în combaterea terorismului și a exportului ilicit de arme, rezolvarea conflictului transnistrean.

4. Reforma și dezvoltarea economică, implementarea unor acțiuni majore în vederea reducerii sărăciei, creșterea eficienței sistemului de asistență socială.

5. Dezvoltarea rurală și regională, reducerea diferențelor economice și sociale între diferite regiuni ale țării.

6. Integrarea în Spațiul European de Cercetare, consolidarea resurselor umane materiale, ajustarea sistemului educațional la standardele țărilor membre, autonomie mai mare a universităților, modernizarea curriculumului, schimbul de tineri.

În realitate, chiar fără a fi început negocieri oficiale de aderare la Uniune, prin politica de vecinătate Republica Moldova beneficiază de importante avantaje, pe lângă sumele consistente alocate. Pe ansamblu, pentru perioada 2007-2013, Uniunea alocă anual peste 2 miliarde de euro pentru punerea în practică a PEV. Politica Europeană de Vecinătate a avut deja efecte benefice și deschide noi perspective integrare treptată în structurile europene, accesul la piața internă a Uniunii, participarea la programele comunitare, obținerea de sprijin pentru soluționarea conflictului transnistrean, furnizarea de resurse financiare pentru

derularea programelor transfrontaliere și trans-naționale, deschiderea pentru legăturile culturale.

De la proclamarea independenței și pînă în prezent, Republica Moldova a beneficiat de peste 300 milioane de euro din fondurile comunitare. Această sumă a parvenit prin intermediul Programului TACIS, dar și prin Programul pentru Securitatea Alimentară, Inițiativă Europeană pentru Demo-crație și Drepturile Omului (EIDHR) sau Programul AENEAS (anii bugetari 2004-2006). Republicii Moldova i-au fost alocate, pentru perioada 2007-2010, prin intermediul Programului European de Vecinătate și Parteneriat, 209,7 milioane de euro. Asistența este concentrată pe 3 sec-toare prioritare.

- Bună guvernare și consolidarea democrației
- Reforma sistemului judiciar și creșterea capacității administrative.
- Creșterea economică și reducerea nivelului sărăciei.

În domeniul comercial, UE tinde să devină principalul partener al Republicii Moldova ca volum al mărfurilor schimbate. Printr-o serie de acte din ultimii ani, Uniunea își deschide gradual piața sa internă pentru produsele moldovenești, oferindu-i condiții privilegiate de comerț sub forma regimului GSP plus în ianuarie 2006 și a Preferințelor Comerciale Autonome în martie 2008.

În 2005 a fost semnat un acord de facilitare a comerțului, care presupune exportul fără plata taxelor vamale a produselor moldovenești. După 2007 UE a devenit principalul partener economic al Moldovei, 50,1% din exporturi în 2007 și 45% din importuri provenind pe direcția Uniunii Europene. În acest context, România locul al doilea la exporturi din Republica Moldova, după Rusia, și al treilea la importuri, după Rusia și Ucraina.

Pentru a concluziona, beneficiile integrării în Uniunea Europeană sunt multiple și esențiale pentru progresul societății moldovenești în următoarele decenii

- ✓ Beneficii financiare și creștere economică, manifestată pe mai multe căi.
- ✓ Libertatea de mișcare a locuitorilor Republicii Moldova, deveniți cetățeni europeni, posibilitatea de a munci în state membre ale Uniunii, cu forme legale.

- ✓ Accesul agricultorilor moldoveni la Politica Agricolă Comună, obținerea de subvenții, aplicarea metodelor și a normelor stabilite de instituțiile comunitare.
- ✓ Dobândirea unui climat de stabilitate în relațiile externe, sprijin acordat de instituțiile comunitare pentru reglementarea relațiilor cu Rusia și Ucraina și pentru securizarea graniței de est a Republicii Moldova, care ar deveni, în același timp, și granița a Uniunii.

Bibliografie

1. Eșanu R. *Integrarea Europeană pentru tine*, Editura Pro Didactica, Chișinău, 2009
2. Urban E. *Abecedar European*, Editura Sigla, Chișinău, 2007
3. <http://ru.scribd.com/doc/92002804/UNIUNEA-EUROPEAN%C4%82-%C8%98I-UNIUNEA-EURO-ASIATIC%C4%82-AVANTAJELE-%C8%98I-DEZAVANTAJELE-Slonovschi-Dumitru>
4. http://prodidactica.md/files/elev_ro.pdf
5. http://prodidactica.md/files/prof_ro.pdf

THOMAS SAMUEL KUHN. REVOLUȚII ȘTIINȚIFICE

**Ambrosie Eduard IMT-131, FIMT, UTM
Conducător științific: I. super. Cheianu-Tudos C.**

Thomas Samuel Kuhn (n. 18 iulie 1922, Cincinatti – d.17 iunie 1996, Cmabridge, Massachusetts) este unul din cei mai influenți filosofi ai științei. Cartea sa „Structura revoluțiilor științifice” (The Structure of Scientific Revolutions), apărută în 1962 devine un studiu de referință asupra evoluției științei.

În „Structura revoluțiilor științifice”, Thomas Kuhn a formulat o teorie asupra naturii și dinamicii științei; teoria lui Kuhn are propriul său pachet de concepte de bază ca: paradigmă, știință normală, știință extraordinară, revoluție științifică, probleme, anomalie, criză, comunitate științifică. Trebuie precizat că Thomas Kuhn s-a bazat în elaborarea lucrării sale pe istoria ramurilor fundamentale ale științelor naturii, iar în argumentarea ideilor sale s-o folosit de exemple din istoria fizicii și a chimiei.